

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 433/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] zastúpeného RIBÁR & PARTNERS, s.r.o., Halenárska 18A, Trnava, proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 9K/3/2022-173 z 27. marca 2024 a uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoKR/35/2024-210 z 18. júna 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 16. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na ochranu majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) č. k. 9K/3/2022-173 z 27. marca 2024 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 41CoKR/35/2024-210 z 18. júna 2024 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, priznať mu primerané finančné zadosťučinenie 1 000 eur a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že okresný súd napadnutým uznesením zrušil konkurz na majetok sťažovateľa (úpadcu) z dôvodu, že neboli splnené predpoklady na vedenie konkurzu (I. výrok). Správcovi konkurznej podstaty priznal náhradu výdavkov vo výške 3 599,58 eur (II. výrok) a odmenu z výťažku zo speňaženia majetku všeobecnej podstaty vo výške 229,50 eur (III. výrok). Okresný súd uviedol, že po vyhlásení konkurzu došlo v rámci dovolacieho konania k zrušeniu právoplatného rozhodnutia v časti výroku o treste prepadnutia majetku, ktorý bol uložený sťažovateľovi. Uvedeným došlo k zániku predpokladov na pokračovanie v konkurznom konaní, preto okresný súd, aplikujúc § 102 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“), zrušil konkurz na majetok sťažovateľa a súčasne rozhodol o odmene a výdavkoch správcu konkurznej podstaty.

3. Krajský súd napadnutým uznesením odvolanie sťažovateľa odmietol z dôvodu, že bolo podané neoprávnenou osobou podľa § 386 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Odvolací súd poukázal na skutočnosť, že proti uzneseniu okresného súdu je oprávnený podľa § 102 zákona o konkurze a reštrukturalizácii podať odvolanie iba správca a veriteľ, ktorého zistená pohľadávka nebola čo i len sčasti uspokojená. Sťažovateľ ako úpadca teda nebol aktívne legitimovaný na podanie odvolania, ktoré zákon priznáva len správcovi a veriteľovi. Nad rámec odvolací súd dodal, že sťažovateľ podal odvolanie oneskorene, keďže strany sporu boli v uznesení o zrušení konkurzu na majetok úpadcu poučené, že proti nemu môžu podať odvolanie správca a veriteľ, ktorého zistená pohľadávka nebola čo i len sčasti uspokojená v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia zverejnením v Obchodnom vestníku. Uznesenie okresného súdu bolo zverejnené v Obchodnom vestníku 5. apríla 2024, jeho účinky tak nastali nasledujúci deň, t. j. 6. apríla 2024. Odvolanie bolo podané sťažovateľom 23. apríla 2024, teda po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti atakujúcej napadnuté uznesenia okresného súdu a krajského súdu namieta, že okresný súd priznal odmenu správcovi za výkon „*protiústavného speňažovania jeho majetku a za vykonávanie trestnoprávnej činnosti*“. Krajskému súdu vytýka, že sa odmietol vysporiadať s jeho odvolacími námietkami, hoci sťažovateľ svoje oprávnenie podať odvolanie odôvodnil čl. 47 charty, ktorý zakotvuje právo na účinný prostriedok nápravy. Tvrdí, že ak odvolací súd zastával názor, že sťažovateľ nie je oprávnený podať odvolanie proti uzneseniu okresného súdu mal sťažovateľa vyrozumieť, že o jeho odvolaní rozhodovať nebude. V dôsledku rozhodnutí konajúcich súdov došlo aj k zásahu do majetkovej sféry sťažovateľa. Vo vzťahu k požiadavke na existenciu účinného prostriedku nápravy aj v konkurznom konaní upozornil na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1023 z 20. júna 2019 o rámcoch preventívnej reštrukturalizácie, o oddlžení a diskvalifikácii a o opatreniach na zvýšenie účinnosti reštrukturalizačných, konkurzných a oddlžovacích konaní a o zmene smernice (EÚ) 2017/1132 (smernica o reštrukturalizácii a insolvenčii) a jej čl. 27 týkajúci sa kontroly a odmeňovania správcov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia označených práv podľa ústavy, dohovoru, dodatkového protokolu a charty napadnutým uznesením okresného súdu vydaným v dotknutom konkurznom konaní, ktorého podklad – rozhodnutie o uložení trestu prepadnutia majetku – bolo v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku zrušené a tiež napadnutým uznesením krajského súdu o odmietnutí odvolania sťažovateľa.

6. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ ústavnou sťažnosťou atakuje výhradne výroky uznesenia okresného súdu o priznaní odmeny a nákladov správcovi konkurznej podstaty (II. a III. výrok napadnutého uznesenia), pričom z dôvodov ústavnej sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľ namietal aj výrok uznesenia, ktorým okresný súd zrušil konkurz na jeho majetok.

III.1. K napadnutému uzneseniu okresného súdu:

7. V súvislosti s namietaným porušením práva na spravodlivé súdne konanie napadnutým uznesením okresného súdu (jeho II. a III. výrokom, pozn.) ústavný súd považuje za potrebné vysporiadať sa najprv s otázkou včasnosti podanej ústavnej sťažnosti, keďže proti napadnutému uzneseniu nemal sťažovateľ v zmysle platnej a účinnej právnej úpravy k dispozícii riadny opravný prostriedok.

8. Z obsahu ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu odvíja dodržanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) od doručenia namietaného uznesenia krajského súdu, ktorým bolo jeho odvolanie ako podané neoprávnenou osobou (a sekundárne ako oneskorene podané) odmietnuté. Zákomom vylúčené oprávnenie sťažovateľa ako úpadcu podať odvolanie je pritom podstatným dôvodom, pre ktorý nie je možné akceptovať zachovanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 zákona o ústavnom súde.

9. V danom prípade je nesporné, že právoplatnosť napadnutého uznesenia o zrušení konkurzu nastala oznámením okresného súdu tejto skutočnosti v Obchodnom vestníku 5. apríla 2024. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola doručená ústavnému súdu 16. septembra 2024, teda až po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, IV. ÚS 552/2020), o čo však sťažovateľ ani nežiadal. Preto je v tejto časti ústavná sťažnosť podaná zjavne oneskorene a ako takú ju ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

10. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že v uznesení sp. zn. IV. ÚS 457/2024 sa zaoberal obdobnou vecou, akou je prejednávaná vec sťažovateľa, a posudzoval ústavnú akceptovateľnosť uznesenia okresného súdu, ktorým bol podľa § 102 zákona o konkurze a reštrukturalizácii zrušený konkurz pre absenciu predpokladov na vedenie konkurzného konania – zrušenie právoplatného a vykonateľného rozhodnutia o uložení trestu prepadnutia majetku v dovolacom konaní – a bolo rozhodnuté o odmene a výdavkoch správcu. Ústavný súd v zmienenom uznesení konštatoval,

že okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci neinterpretoval a neaplikoval extrémne nelogicky, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, preto sú na daný účel legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu:

11. Napadnutým uznesením krajský súd odmietol odvolanie sťažovateľa ako podané neoprávnenou osobou z dôvodu, že v zmysle § 102 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii sťažovateľ ako úpadca nepatrí medzi zákonom stanovený okruh osôb oprávnených podať odvolanie proti uzneseniu okresného súdu o zrušení konkurzu.

12. Ústavný súd v namietanom uznesení nezistil taký výklad a aplikáciu zákonných predpisov rozhodných pre vec samotnú, ktorými by poprel ich účel a význam a ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné so základným právom sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie. Ide o aplikáciu platného a účinného § 102 zákona o konkurze a reštrukturalizácii v spojení s § 386 písm. b) CSP, ktorá je zrozumiteľne odôvodnená. Ustanovenie § 102 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii jasne definuje, ktoré subjekty sú oprávnené napadnúť odvolaním uznesenie o zrušení konkurzu, pričom tento explicitne vymedzený okruh nie je možné interpretačne rozširovať aj na iné subjekty konkurzného konania. Takými osobami sú v zmysle zákona len správca konkurznej podstaty a veriteľ, ktorého zistená pohľadávka nebola čo i len sčasti uspokojená.

13. Ústavný súd tak uzatvára, že krajský súd odoprel sťažovateľovi prístup k prieskumu prvoinštančného uznesenia v súlade so zákonom, teda pri plnom rešpekte k medziam, v rámci ktorých sa základného práva na súdnu ochranu možno domáhať (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy). Napadnuté uznesenie krajského súdu je preto ústavne udržateľné, nevykazuje znaky svojvôle a neodporuje aplikovanej právnej úprave spôsobom, ktorý by mohol mať za následok namietané porušenie sťažovateľom označených práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Nie menej významnou je v danom prípade taktiež skutočnosť, že krajský súd za ďalší (sekundárny) dôvod na odmietnutie odvolania sťažovateľa považoval jeho podanie po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Tvrdenie odvolacieho súdu o oneskorenom podaní odvolania pritom sťažovateľ v dôvodoch ústavnej sťažnosti žiadnym spôsobom ani nerozporoval.

15. Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením krajského súdu:

16. K záveru o zjavnej neopodstatnenosti ústavný súd dospel aj vo vzťahu k tej časti ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže v danom prípade nič nesignalizuje ani porušenie týchto práv hmotného charakteru, keďže ústavný súd

v posudzovanej veci nevzhliadol porušenie práva na spravodlivé súdne konanie (podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru).

17. Aj v tejto časti preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.4. K aplikovateľnosti charty:

18. Podľa čl. 51 ods. 1 charty ustanovenia tejto charty sú pri dodržaní zásady subsidiarity určené pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie, a tiež pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie.

19. Ústavný súd poukazuje na obmedzenú vecnú pôsobnosť charty ako ďalšieho katalógu ochrany základných práv. Členské štáty Európskej únie sú totiž ustanoveniami charty viazané len v situáciách, keď vykonávajú právo Únie. Súdny dvor Európskej únie pritom vymedzil zásadné kritériá pre účely posúdenia, či vnútroštátna právna úprava predstavuje vykonávanie práva Únie v zmysle čl. 51 charty, konkrétne „... či je cieľom predmetnej vnútroštátnej právnej úpravy prebrať ustanovenie práva Únie, povahu tejto právnej úpravy a či táto právna úprava sleduje iné ciele než tie, ktoré zahŕňa právo Únie, hoci je spôsobilá nepriamo zasahovať do tohto práva, ako aj či existuje osobitné ustanovenie práva Únie v tejto oblasti spôsobilé do neho zasiahnuť“ (rozsudok z 8. 11. 2012 vo veci C-40/11, Iida, EU:C:2012:691, bod 79).

20. Z obsahu ústavnej sťažnosti ani príloh k nej priložených podľa názoru ústavného súdu nevyplývajú žiadne dôvody na prijatie záveru, že všeobecný súd aplikoval v právnej veci sťažovateľa právo Európskej únie (obdobne IV. ÚS 457/2024).

21. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd aj časť ústavnej sťažnosti vo veci namietaného porušenia práva zaručeného čl. 47 charty napadnutým uznesením krajského súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

22. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa formulovanými v petite jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu